

بسم الله الرحمن الرحيم

هیچگاه اخلاق خوب را دست کم نگیرید!

(ترجمه)

ما به عنوان دعوت‌گران به شکل مستمر با دیگران نشست و برخاست داریم و رهنمایی‌های اسلام همواره ما را در سلوک و برخورد ما با دیگران رهنمایی می‌نمایند. وقتی روابط ما با دیگران سرد می‌شود، این هدایات به بهترین شکل ما را رهنمایی می‌نمایند. این هدایات اکثر اوقات بالای خود ما تأکید دارد تا دیگران، و به ما درس‌هایی می‌دهد تا بتوانیم به واسطه آن سلوک و روابط خود را طوری عیار سازیم که برای دیگران و مهم‌تر از همه برای الله سبحانه و تعالی رضایت بخش بسازیم. در ذیل، به بعضی از رهنمایی‌های اسلام عزیز در خصوص روابط با دیگران می‌پردازیم:

۱. رهنمایی‌های اسلام در مورد شکسته نفسی در برخورد با دیگران:

﴿وَاخْفِضْ جَنَاحَكَ لِلْمُؤْمِنِينَ﴾

[حجر: ۸۸]

ترجمه: و برای مؤمنان بال (مهربانی) خود را بگستران (که پشیمان حق و حقیقت اند).

﴿فَبِمَا رَحْمَةٍ مِنَ اللَّهِ لِنْتَ لَهُمْ وَلَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَانْفَضُّوا مِنْ حَوْلِكَ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ﴾

[آل عمران: ۱۵۹]

ترجمه: از پرتو رحمت الهی است که تو با آنان (که سر از خطّ فرمان کشیده بودند) نرمش نمودی، و اگر درشت خوی و سنگدل بودی، از پیرامون تو پراکنده می شدند. پس از آنان درگذر و برای شان طلب آموزش نما و در کارها با آنان مشورت و رأی زنی کن و هنگامی که (پس از شور و تبادل آراء) تصمیم به انجام کاری گرفتی (قاطعانه دست به کار شو و) بر الله (سبحانه و تعالی) توکل کن؛ چرا که الله (سبحانه و تعالی) توکل کننده گان را دوست می دارد.

۲. حفظ حسن نظر در باره یک دیگر:

ترجمه: از حضرت عمر رضی الله تعالی عنه روایت است که رسول اکرم صلی الله علیه وسلم فرمود: دنبال جنبه بد حرفی که برادرتان برای تان گفت نروید در حالی که می توانید از آن برداشت خوبی داشته باشید.

۳. بخشیدن خطاهای یکدیگر:

رسول اکرم صلی الله علیه و سلم فرموده اند:

«أَقْبِلُوا ذَوِي الْهَيْئَاتِ عَثْرَاتِهِمْ»

(رواه ابو داوود، از ابوهریره رضی الله تعالی عنه)

ترجمه: از خطاهای انسان های محترم بگذرید.

۴. رحیم و ملایم بودن با دیگران:

«ارْحَمُوا مَنْ فِي الْأَرْضِ يَرْحَمَكُم مِّنْ فِي السَّمَاءِ»

(رواه الترمزی)

ترجمه: بالای اهل زمین رحم کنید تا آن که در آسمان هست بر شما رحم نماید.

۵. عقده ها را از بین بردن:

ترجمه: بن حزم و عبدالرزاق از حضرت عمر رضی الله تعالی عنه روایت می کنند که گفت: کسی در زمان انجام عمل بخاطر به کیفر رساندن شخص شهادت نداده باشد، شهادت اش از روی کینه می باشد.

رهنمایی هایی بالا می توانند، برای مؤمنین درس های خوبی در سلوک و رفتارشان با دیگران باشند. این درس ها ما را به جایی می رسانند که روابط خوب ما با دیگران وسیله ی قرب الهی برای ما شود.

با در نظر داشت درس‌های فوق، باید در جاهایی که این رهنمایی‌ها به ما روابط مؤفقی بار نمی‌آوردند، از رهنمایی‌های دیگر اسلام نیز خود را مستفید سازیم. ما به عنوان دعوت‌گرانی که در سرزمین‌های مختلف زنده‌گی می‌نماییم، باید بدانیم که فضای حاکم در دیگر جوامع چه تأثیری بر شخصیه ما دارد؟

وقتی مفاهیم اسلامی از سنین خورد به ما فراهم نشود، در بزرگی کنترل این انگیزه‌ها سخت می‌شود. مفاهیمی؛ از قبیل: بخشودن، شکسته نفسی، احترام متقابل و حسن نظر نسبت به یکدیگر، از جمله اساسات روابط خوب به شمار می‌روند. پس در اوقاتی که برای مدت زمان زیادی همه‌ی جوانب این مفاهیم را در شخصیه خود تطبیق نموده‌ایم و باز هم بالای رابطه ما با فردی تأثیر خوبی نداشته است، چه باید کرد؟ در این اوقات طرفین چه باید کنند تا الله سبحانه و تعالی از آن‌ها راضی بوده و از کوشش‌های شان به آن‌ها اجر دهد؟ در ذیل به نکاتی می‌پردازیم که در این مشکل ما را راهنمایی خواهد کرد:

الله سبحانه و تعالی در همه‌ی مشکلات ما را امر می‌نماید تا از طریق صبر و نماز از او کمک بجوییم. بیانات دقیقی از رسول اکرم صلی الله علیه و سلم وجود دارد که وقتی ایشان به مشکلی برمی‌خورد به نماز رو می‌آورد. نماز سلاح و بهترین تسلی برای مؤمن است که از طریق آن می‌تواند، خالق با عظمت‌اش را ملاقات نموده و سکون قلبی دریافت نماید. ما باید در دعوت، در این شرایط از الله سبحانه و تعالی بخواهیم که به ما توفیق دهد تا در این‌گونه شرایط موقفی بگیریم که به خیر ما و به خیر دعوت باشد. در این حالت اگر الله سبحانه و تعالی خواست، شما شاهد تغییر حالت در آن رابطه و در راهی که پیش گرفته‌اید خواهید بود.

حالت فعلی از حالاتی است که بیشتر از همه‌ی وقت ما ضرورت داریم تا شخصیت و عادات خود را مطابق اوامر اسلام عزیز عیار سازیم. در جوامع غربی و دیگر جوامع، ما همواره با مفکوره خودستایی و دفاع از خود در هر شرایط بدون در نظر داشت حقانیت، برمی‌خوریم. این دقیقاً همان است که ما اخلاق خوب خود را از دست داده‌ایم و با عصبانیت برخورد کرده‌ایم. باید مواظب باشیم تا در این کتگوری افراد و مفکوره قرار نگیریم. ما باید همواره با خود و به وعده ما به الله سبحانه و تعالی ثابت قدم و راستین باقی بمانیم تا بتوانیم روابطی ایجاد نماییم که در آن رضایت الله سبحانه و تعالی موجود باشد.

وقتی رضایت الله سبحانه و تعالی هدف ما شد، ما هیچ وقت از عکس‌العمل دیگران مأیوس نمی‌شویم؛ حتی توقعی را که از روابط خوب تان با دیگران، از آن‌ها داشتید، دریافت نکردید، مأیوس نباشید؛ چون الله سبحانه و تعالی همه‌ی اعمال شما را می‌بیند و این‌که شما رضایت الله سبحانه و تعالی را در اولویت قرار دادید، الله سبحانه و تعالی شاهد آن هست و این احساس، احساسی است که هیچ احدی قادر به رباییدن آن از شما نیست.

از الله سبحانه و تعالی از همه‌ای کمی و کاستی و گناهایی که از سوی شما در روابط تان با دیگران و جاهای دیگر سرزده است، مغفرت بخواهید. ما منحیث مسلمانان می‌توانیم، هر مشکلی را به نعمت تبدیل نماییم. هر مشکلی می‌تواند برای ما قرب الهی در پی داشته باشد و توجه ما را به الله سبحانه و تعالی موقوف سازد و باعث شود که رابطه ما با الله سبحانه و تعالی مستحکم‌تر گردد. در آخر، این حدیث را باید همیشه به یاد داشته باشیم:

«مَا يُصِيبُ الْمُسْلِمَ مِنْ نَصَبٍ وَلَا وَصَبٍ وَلَا هَمٍّ وَلَا حُزْنٍ وَلَا أَذًى وَلَا غَمٍّ حَتَّى الشُّوْكَةِ يُشَاكُهَا، إِلَّا كَفَرَ اللَّهُ بِهَا مِنْ خَطَايَاهُ»

(متفق عليه، بخاری؛ ۵۶۴۱)

ترجمه: هیچ مشکل، ضرر، مریضی، غم و اندوه، سختی و حتی خاری به پای مسلمان نمی‌خورد؛ مگر این که الله سبحانه و تعالی به واسطه آن گناهانش را می‌بخشد.

نویسنده: یاسمین ملک

برای دفتر مطبوعاتی مرکزی حزب التحریر

۹ صفر ۱۴۳۹ هـ.ق

۲۹ اکتوبر ۲۰۱۷ م